

УДК [659.1:7.012]:655.24

ТВОРЧІ АСПЕКТИ ПРОЕКТУВАННЯ АКЦИДЕНТНОГО ШРИФТУ В ДИЗАЙНІ РЕКЛАМИ

ПОЛІЩУК Алла

Київський університет імені Бориса Грінченка, Інститут мистецтв,
Україна

alla.polishchuk2058@gmail.com

Розглянуто творчі аспекти проектування акцидентного шрифту та визначено методичну послідовність в проектуванні шрифтової графіки: від образу до знаку. Виявлено в процесі проектування акцидентного шрифту основні композиційні прийоми використання шрифтової графіки в дизайні реклами.

***Ключові слова:** акцидентний шрифт, шрифтова графіка, композиційні засоби, дизайн реклами.*

ВСТУП

У всіх сферах життєдіяльності суспільства виявляється вплив і залежність людини від інформації та ефективної візуальної комунікації. Науковці та практики з графічного дизайну постійно працюють над створенням доступних, зрозумілих і художньо виразних форм та засобів передачі візуальної інформації. Однією із базових форм і важливим інструментом візуальної інформації залишається шрифтова графіка. І це зумовлює постійний професійний інтерес серед фахівців графічного дизайну до проектування акцидентного шрифту як виразного засобу шрифтової графіки в дизайні реклами.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

В умовах інформаційної культури цифрових технологій особливого значення набувають питання творчого процесу проектування шрифтової графіки та акцидентного шрифту. До сучасного графічного дизайну і до майбутніх дизайнерів висуваються вимоги щодо створення гармонійного та ефективного візуально комунікативного середовища. Актуальною залишається проблема графічної підготовки як найважливішої для сучасної педагогіки і методики викладання дизайнерських дисциплін.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Огляд інформаційних джерел демонструє фаховий інтерес в середовищі графічних дизайнерів до розробок різноманітних шрифтів, шрифтової графіки та експериментальної типографіки. Проблемі образної мови акцидентного шрифту присвячена праця В. Лесняка «Акцидентний шрифт: 75 оригінальних шрифтів» [1].

Автор як практик графічного дизайну акцентує увагу не тільки на естетичному впливі, але і як на важливості шрифту як елементу рекламного повідомлення. Продовжив дослідження шрифту в сфері реклами німецький графік і педагог Е. Рудер у роботі «Типографіка» [2]. Шрифт розглядається в цих дослідженнях як важливий засіб реклами для того, щоб привернути увагу споживачів до різноманітної продукції та виявлення її серед інших.

Незважаючи на значну активність дизайнерів-практиків і досягнення в проектуванні шрифтової графіки, у сфері теоретичних досліджень, а саме творчих аспектів проектування шрифтів, залишаються суттєві прогалини. Особливо актуальними є питання синтезу теоретичних основ шрифтової графіки як візуального засобу інформації та залучення творчих методів проектування, з використанням комп'ютерних технологій. Ефективність використання шрифтової графіки залежить не в останню чергу від фахової підготовки дизайнерів-графіків.

Проектування шрифтової графіки займає важливе місце в програмі різних навчальних дисциплін з графічного дизайну. На відміну від інших дисциплін для навчального курсу «Проектування рекламних об'єктів» студентам пропонується розробити акцидентний шрифт та шрифтову графіку як комплексні проекти. Вправи та практичні завдання з опанування технічних прийомів і навичок традиційних графічних засобів та комп'ютерних технологій є складовими проектного завдання і необхідними інструментами для реалізації проекту. У завданні викладається ряд проектних вимог, до яких студенти мають розробити власні варіанти вирішення певної теми, які мають ще й творчий характер. Послідовність виконання проектних завдань обумовлена методичним принципом проектування шрифтової графіки: від образу до знаку, від ідеї до проекту [3].

Необхідно зазначити, що в практиці графічного дизайну має широке застосування таких шрифтів, які не можна однозначно віднести до класичного акцидентного шрифту. Специфікою практичних завдань з проектування акцидентного шрифту є поєднання елементів букви (цифри), які можуть не мати кегля та ілюстрації. Такий шрифт має образну візуальну мову, метафоричність, емоційний вплив на людину. Ці якості дозволяють акцидентний шрифт характеризувати як особливий вид графічного мистецтва. Поєднання художньо виразних і композиційних засобів зображення акцидентного шрифту дозволяє використовувати шрифтові композиції у різних сферах діяльності графічного дизайну, наприклад для візуалізації інформації, у рекламній графіці, веб-дизайні тощо.

Одним із творчих аспектів проектування акцидентного шрифту є пошук назви, тематичного та асоціативного діапазону семантики акцидентного шрифту та сфери його використання. Для гармонійного поєднання всіх аспектів проектування шрифту студентам пропонується включати в концепцію проекту вже на стадії задуму, разом з конструктивними і пластичними елементами окремих літер і цифр, пропозиції щодо майбутнього їх використання. Шрифтові композиції з акцидентним шрифтом мають передати змістову виразність слів, доречність образної та стилістичної характеристики шрифтової інформації. В проектуванні будь-якого шрифту необхідно враховувати, що шрифтова графіка передає інформацію як семантичного, так й естетичного характеру.

До творчих аспектів проектування шрифтової графіки належить вибір студентами графічної техніки виконання, яка залежить і від образності та асоціативності форми і певного стилю шрифту. Опанування студентами різних прийомів стилізації дизайн-форми та вивчення різних стилів шрифту – це фахове підґрунтя в проектуванні шрифтової графіки різного призначення. Творчий розвиток художньо-дизайнерської підготовки студентів неможливий без залучення в проектну діяльність сучасних цифрових технологій [4].

В проектуванні готових шрифтів використовуються такі техніки: унікальна графіка (графічні техніки та матеріали), растрова графіка або фотографіка, векторна графіка і тривимірна графіка. При виборі необхідно враховувати не тільки органічність і логіку поєднання графічного інструменту та форми, а також взаємозв'язок між пластичним вирішенням шрифту і можливою технікою виконання. Студентські проекти акцидентного шрифту свідчать, що тематична палітра може бути достатньо різноманітна не тільки за характером формоутворюючих окремих елементів графем шрифтів. Різноманітні техніки виконання слугують експериментальним майданчиком для студентів у пошуку індивідуального стилю, виразності, образності та унікальності шрифтової композиції проекту у цілому.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що для студентів у графічному дизайні важливо сформувати фахові компетентності з урахуванням значних творчих можливостей, які дає акцидентний шрифт. Для належного освоєння його потенціалу корисною виявилася реалізована в навчальній практиці концепція «навчання на власному досвіді», пов'язана з використанням сучасних цифрових технологій. Це розвиває творчий потенціал студентів: авторські шрифтові проекти навчального курсу «Проектування рекламних об'єктів» сприяють формуванню творчої особистості, здатної втілювати свої ідеї, виробляючи індивідуальний стиль. Він може бути запорукою успіху такого фахівця у його професійній сфері.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лесняк В. И. Акцидентный шрифт: 75 оригинальных шрифтов. Х. : Колорит. 2010. 140 с.
2. Рудер Э. Типографика: Руководство по оформлению: Пер. с нем., послесл. и коммент. М. Жукова. М: Книга. 1982. 286 с.
3. Поліщук А. А. Теорія та практика графіки. : навч. пос. К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. 2015. 212 с.
4. Поліщук А. А. Творчі аспекти проектування шрифтової графіки // Дизайн-освіта як галузь креативних індустрій: матер. Всеукр. наук.-практ. конф., 18-19 квітня 2019 р. / МК України, Київ. нац. ун-т к-ри і мист; редкол.: Удріс-Бородавко Н., Болтенков А., Чистіков О. К.: КНУКіМ. 2019. С. 100–1004.

POLISHCHUK A.

CREATIVE ASPECTS OF DESIGN OF ACCIDENTAL FONT IN ADVERTISING DESIGN

The article deals with the creative aspects of designing an accent font and defines a methodical sequence in the design of font graphics: from image to sign. The basic compositional techniques of using font graphics in advertising design were revealed during the design of an incident font.

Key words: *accidental font, font graphics, composite means, advertising design.*